

Perspectiva de gènere a la docència

Àrea de Biblioteca i Recursos de
l'Aprenentatge

**LEARNING
TRANS-
FORMING**

Universitat
Oberta
de Catalunya

25 years

Presentació accions de l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge

#JornadaGenderUOC: perspectiva de gènere en la docència universitària

Introducció

L'any 2019, es va crear la figura de responsable de gènere a la Biblioteca de la UOC amb l'objectiu de poder determinar de quina manera podem contribuir a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència i la recerca dins la universitat.

En aquesta jornada vam voler compartir, amb tota la Universitat, les diferents accions que duem a terme dins la Biblioteca per contribuir a la incorporació de la perspectiva de gènere a la docència universitària

Punt de partida

Per tal de poder determinar de quina manera podem, des de la Biblioteca, contribuir a la incorporació de la perspectiva de gènere a la docència de la universitat agafem com a referència dos guies que ens marquen les accions a treballar.

1. Marc General per a la incorporació de la perspectiva de gènere de la docència universitària de l'AQU, on s'indica que les biblioteques han de proporcionar a l'estudiantat i al professorat materials i recursos sobre perspectiva de gènere i estudis de gènere.

Font: [Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència](#)

[universitària.](#)

2. Pla d'Igualtat de Gènere de la UOC on la Biblioteca hi participa i també col·labora en diferents accions. En concret actua com a supervisora de 8 accions concretes del Pla en els eixos de docència, recerca i organització.

Font: [Pla d'igualtat de gènere 2020-2025](#)

Objectius

En base a aquestes guies ens hem plantejat a la biblioteca 2 grans objectius

1. Proporcionar a l'estudiantat i al personal docent de la universitat materials i recursos sobre perspectiva de gènere i estudis de gènere.
2. Incorporar la perspectiva de gènere en els recursos d'aprenentatge. En aquest sentit cal destacar que la Biblioteca de la UOC produeix recursos d'aprenentatge de producció pròpia. Es tracta de recursos que s'encarreguen expressament per a la docència d'una assignatura. Existeix un [catàleg de tipologies de recursos](#) que els professors i professores poden encarregar en funció de les necessitats de la seva assignatura, Un dels nostres objectius és vetllar per la incorporació de la perspectiva de gènere en aquests continguts.

Accions a desenvolupar

Existeix un clar compromís feminista dins la biblioteca que es tradueix en diferents accions encaminades a assolir els objectius anteriorment esmentats. A continuació exposem aquelles que actualment ja estan disponibles dins del web de biblioteca.

Accions objectiu “proporcionar materials i recursos”

Tenim dues accions ja implementades dins del pla d'Igualtat de gènere de la UOC relacionades amb el primer dels objectius anteriorment esmentats que podeu consultar en el web de la biblioteca. Es tracta de dues col·leccions:

- La primera és la col·lecció de l'O2 Repositori de la UOC de [treballs finals de grau i màster sobre Estudis de gènere](#). Aquesta col·lecció recull tot un seguit de treballs que han estat dipositats per l'estudiantat dels diferents estudis i que dos cops a l'any, bolquem a la col·lecció. Nosaltres facilitem unes [directrius als estudiants](#) que volen dipositar els seus treballs a l'O2 Repositori i els demanem que si el seu treball tracta sobre temes relacionats amb el gènere i volen que figuri en la col·lecció d'estudis de gènere, l'identifiquin mitjançant la paraula clau: “Estudis de gènere”

Treballs finals d'estudis de gènere 42

Donant resposta a l'objectiu del [Pla d'Igualtat de gènere 2020-2024](#) d'identificar els treballs finals relacionats amb el gènere dins de l'O2 Repositori UOC, en aquesta col·lecció trobareu una selecció de pràcticums, treballs finals de carrera (TFC) o de grau (TFG), treballs de recerca (TdR) o treballs finals de màster (TFM) que inclouen temàtiques relacionades amb els estudis de les dones, els feminismes, el gènere, els estudis dels homes o LGTBIQ.

En l'actualitat tenim més de 150 títols en la col·lecció provinents de tots els estudis de la UOC.

- L'altra col·lecció és la [col·lecció especial Unitat d'igualtat UOC](#), sobre plans d'igualtat i perspectiva de gènere que hem estat treballant de forma conjunta amb la Unitat d'Igualtat, companyes del grup de Recerca GENTIC i Biblioteca. En l'actualitat aquesta col·lecció té 149 títols i podeu trobar plans d'igualtat de diferents universitats i guies per a la incorporació de la perspectiva de gènere, com per exemple les de la Xarxa Vives.

↑ Col·leccions especials

Unitat Igualtat UOC

Ordenar exemplars per Rellevància ▾

Cercar a l'interior de la col·lecció 🔍

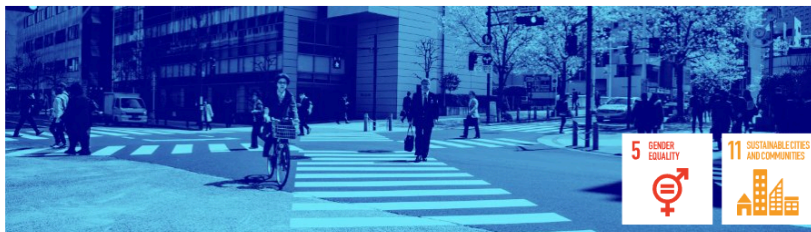
- També proporcionem a la comunitat educativa un [recull dels recursos d'aprenentatge de producció pròpia](#) (GENDERUOC) que tracten la temàtica de gènere, dones, feminismes i

sexualitats. Per elaborar aquest recull preguntem al professorat que encarrega les autories si el recurs que sol·liciten elaborar, aborda aquestes temàtiques.

Hi ha també altres accions que duem a terme a la Biblioteca relacionades amb l'objectiu esmentat, com per exemple les Biblioguies que sol·liciteu als bibliotecaris referents que en alguns casos, explícitament, sol·liciteu incloguin un apartat de gènere en els seus continguts.

Ciutat, urbanisme i gènere

Recull de recursos sobre la ciutat feminista i l'urbanisme amb perspectiva de gènere per construir ciutats més conciliadores i inclusives.

Font: [Ciutat, urbanisme i gènere](#)

D'altra banda la biblioteca també proporciona continguts i recursos en biblioguies i notícies en dates clau, com per exemple vàrem fer en el mes de febrer pel dia de la dona i la nena en la ciència, amb l'objectiu de proporcionar a l'estudiantat i al professorat de materials relacionats amb els estudis de gènere o també el recull de recursos per visibilitzar la diversitat afectiva, sexual i de gènere per commemorar el Dia Internacional de l'Orgull LGTBI.

Dia Internacional de l'Orgull LGTBI, recursos per transformar realitats

28/06/21

Font: [Día Internacional de l'Orgull LGTBI, recursos per transformar realitats,](#)

Accions objectiu “incorporar la perspectiva de gènere”

El [servei de citació de la biblioteca](#) va fer una adaptació i actualització dels estils de citació, en especial dels estils APA i Vancouver, per incorporar el nom sencer dels autors i autores i així visibilitzar les aportacions fetes per dones. Aquesta acció també permet poder fer un anàlisi de la paritat en les nostres bibliografies. En la mateixa biblioteca es proporciona un enllaç a una eina per a poder fer aquest anàlisi ([Gender Balance Assessment Tool \(GBAT\)](#)).

Altres accions que hem dut a terme a la Biblioteca ha estat la creació d'un kit per autors i autores amb pautes i eines per incorporar la perspectiva de gènere en els continguts que s'elaboren.

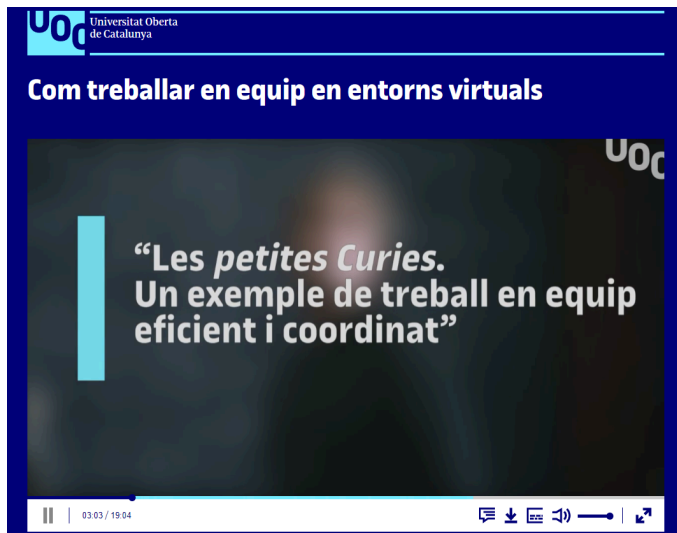
Kit per a autors i autores de la UOC

En aquest apartat hi trobaràs un recull d'informacions que et seran útils a l'hora d'elaborar el recurs d'aprenentatge que t'han encarregat.

Font: [Kit per a autors i autores de la UOC](#)

D'altra banda, recentment hem estat treballant conjuntament amb els estudis en l'anàlisi i revisió d'un recurs d'aprenentatge que presentava un biaix de gènere. Aquest recurs ha estat revisat i produït i posat a disposició dels estudiants aquesta mateixa setmana. I ens sentim orgulloses de que en el seu replantejament, a part d'oferir una visió més paritaria en els exemples també s'ha proporcionat una visió més inclusiva i descolonitzada.

Font: [Com treballar en equip en entorns virtuals](#)

En l'àmbit de les revistes acadèmiques

També hi ha previst una actualització de l'anàlisi que es fa en clau de gènere de les revistes digitals d'accés obert impulsades per la UOC. Aquesta acció tenim previst aparegui al nostre web a finals d'aquest semestre.

Accions a mig i llarg termini

I més a llarg termini tenim altres 3 accions assignades dins del pla d'Igualtat

- La creació d'una eina que ens permeti identificar si els recursos d'aprenentatge que produïm incorporen la perspectiva de gènere. En breu es podrà consultar aquest llistat de recursos en el web de la biblioteca.
- Oferir la veu femenina en les sortides d'àudio dels materials multiformat. En l'actualitat a la Biblioteca produïm els mòduls textuais que permeten ser consultats en format html, pdf i també audiollibre. La veu que que s'ofereix en l'actualitat és una veu masculina i nosaltres estem treballant per incloure la veu femenina.
- Impulsar la creació de nous títols relacionats amb estudis de gènere en l'editorial UOC

Visibilitzar les biblioteques per la consecució dels ODS

La Biblioteca de la UOC s'enorgulleix de ser la [primera Biblioteca Catalana i també de tota Espanya de figurar en el mapa d'històries ODS](#) de la Federació Internacional d'Associacions i Institucions Bibliotecàries. La nostra contribució en els ODS 4 Educació de qualitat i 5 Igualtat de gènere és un indicador de com la nostra biblioteca té un clar compromís feminista i contribueix en l'impuls de l'equitat, l'empoderament de les dones i en incorporar la perspectiva de gènere en la docència i en la recerca de la universitat.

La nostra biblioteca també estableix sinèrgies amb altres Biblioteques d'altres Universitats per visibilitzar les aportacions que fan les dones. Destaquem, en aquest sentit, les accions amb les que hem treballat de forma conjunta amb la Biblioteca de la Universidad Camilo José Cela (UCJC)..